

Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

(Referanse må oppgis)
Vår referanse: 200700852-2
Arkivkode: 064
Saksbehandler: Line Richardsen
Deres referanse:
Dato: 20.08.2007

Høringsuttalelse - referanse katalog over anbefalte og obligatoriske IKT-standarder

Generelt

Norske kommuner må gjennomsnittlig forholde seg til ca 100 forskjellige fagsystemer som har forskjellig grad av samhandling innad eller mot andre utenforliggende system. Flere av disse fagsystemene er basert på proprietær programvare og er utviklet uten anerkjente åpne standarder i bunnen. Innenfor flere fagområder i kommunal tjenesteyting er det kun et fåtall leverandører av fagsystemer. Følgene av dette er at kommunene sliter med store kostnader til spesialtilpasninger og integrasjoner, i tillegg til vanskelig tilgang til egne data ved utskifting av proprietære fagsystemer.

KS har gjennom strategiplanen eKommune 2009 satt mål for kommunesektoren som krever større oppmerksomhet og bevissthet rundt bruk av og etterspørsel etter åpne standarder.

KS arbeider med å øke bevisstheten i kommunal sektor om betydningen av å benytte og etterspørre åpne standarder gjennom

- å påvirke kommunenes arbeid med IKT-strategier
- informasjonsaktiviteter og veiledning mot kommunene
- utarbeidelse av felles kravspesifikasjoner med krav til åpne standarder for fagsystemer innenfor kommunal sektor
- utarbeidelse av standarder
- en åpen dialog og utbredt samarbeid med leverandørene av programvare til kommunesektoren

KS har også etablert KS standardiseringsråd som skal forvalte de standarder som KS utvikler og vil også være en betydelig part i vurderingen og anbefalingene av tekniske, semantiske og organisatoriske standarder som vil ha betydning for kommunal sektor.

Forslag til nye forvaltningsstandarder for dokumentformat

KS er opptatt av at dokumenter som er publisert på offentlige nettsteder og skal kunne leses av innbyggere, næringsliv og andre offentlige organer, er på et åpent format som er tilgjengelig for alle. Det er av avgjørende betydning at tilgangen til informasjon er ikke-

diskriminerende, dvs. uten krav om spesifikk maskin- eller programvare som medfører kostnader for å få tilgang til informasjonen.

KS mener det er positivt at disse forvaltningsstandardene foreslås som obligatoriske for dokumenter som publiseres på internett.

Det er imidlertid av vesentlig betydning at offentlig sektor, på bakgrunn av en obligatorisk standard for publisering på internett, ikke stiller krav til innbyggere og næringsliv om avlevering av dokumenter på spesifikke formater. Offentlig sektor må være i stand til å ta i mot dokumenter på det formatet som avsenderne har benyttet.

KS ønsker at det foreløpig ikke skal stilles krav om spesifikke dokumentformater for bruk i den interne saksbehandling, på grunn av økonomiske og praktiske konsekvenser ved en slik innføring. Innføring av slike krav må vurderes særskilt.

KS mener at de økonomiske konsekvensene ved innføring av forvaltningsstandardene for publisering på vevsider, blir små. Det er ikke nødvendig for kommunene å skifte ut dagens løsninger og det er helt marginale merkostnader for å komme i gang med publisering av dokumenter på disse dokumentformatene. KS mener fordelene ved innføring av forvaltningsstandarder fullt ut opphever de økonomiske og praktiske utfordringene.

KS ser av høringsdokumentet at universell utforming er et område som foreløpig ikke er behandlet i standardiseringsrådet. Forslaget om obligatoriske forvaltningsstandarder for dokumentformater omhandler ikke dette området og kan dermed utelukke store brukergrupper fra informasjon på vevsider. KS ønsker at dette er et område som prioriteres i standardiseringsrådets videre arbeid med forvaltningsstandarder innenfor publisering av informasjon på vevsider.

Forslag om obligatorisk standard for tegnsett

KS mener det er positivt at det foreslås obligatorisk forvaltningsstandard for tegnsettkoding (UTF-8) av informasjon til bruk på vevsider, mot registre og for annen tekstlig utveksling og bevaring av informasjon, da dette er et viktig steg på veien mot økt gjenbruk og enklere samhandling innenfor offentlig forvaltning.

For kommunal sektor kan kravet bety en akselerasjon i behovet for å skifte ut eller oppgradere eldre publiseringsløsninger. Det vil imidlertid være av betydning at kommunesektoren selv stiller krav til leverandører innen kommunal sektor ved anskaffelser framover.

Utvexling mellom registre både lokalt og mellom andre offentlige etater kan imidlertid få større konsekvenser for kommunal sektor. I forhold til samhandlingspartnere som store registerforvaltere, kan kommunal sektor i noen grad bli avhengig av samhandlingspartnernes innføringstidspunkt av standarden.

KS kan ikke se at kommuner og fylkeskommuner vil være i stand til å kunne skifte ut/tilpasse alle eksisterende fagsystemer som ikke tilfredsstiller forvaltningsstandarder innen utløpet av 2009. Kommuner og fylkeskommuner bør imidlertid stille krav om oppfylging av standarden ved nyanskaffelser for å påvirke tilpasninger fra leverandørene.

Overgangsordningens punkt 3 må omformuleres/utdypes slik at det kommer klart fram at det omfatter krav ved nyanskaffelser.

Eksisterende norske forvaltningsstandarder

Listen over eksisterende norske forvaltningsstandarder bør utvides med Noark 4 WS, KS Skjema XML og KS Kravspesifikasjon for skjermdialog (skjema med utfyllende informasjon vedlegges).

Tekniske standarder fra utenlandske referansekataloger

KS ønsker at formålet med de forskjellige standardene blir kort beskrevet på norsk, basert på at katalogen kan ha forskjellige målgrupper med noe forskjellig kompetanse og kjennskap til standardene.

For øvrig har KS fått innspill om at standarder innenfor IP-telefoni blir tatt inn i referansekatalogen (se vedlegg).

Utover dette ser vi fram til at standardiseringsrådet får eget nettsted og at rådet arbeider fram statusverdier på de forskjellige standardene.

Med hilsen

May-Britt Nordli
Direktør

Line Richardsen

Vedlegg – tillegg forvaltningsstandarder

Nr	Tema	Standard	Organisasjon	Status	Kommentar
	Kommunikasjon	Noark 4 WS	Arkivverket		Standard for utveksling av data mellom Noark-systemer og fagsystemer. Tas inn i Noark 5. Mer informasjon på: http://www.arkivverket.no/noark-4/Noark-4_Web_Services1.pdf .
	Kommunikasjon	KS Skjema XML	KS		Standarden definerer et XML-basert format for representasjon av skjema. Herunder også Resultat XML. KS Resultat XML definerer et format for representasjon av data som er samlet inn gjennom skjema-definisjoner som KS Skjema XML.
		Kravspesifikasjon for skjermdialog	KS		Kravspesifikasjon for anskaffelse av verktøy for skjermdialog (skjemaverktøy) i kommunal sektor.

Vedlegg – tillegg tekniske standarder

Nr	Tema	Standard	Organisasjon	Status	Kommentar
	IP-telefoni	SIP	IETF		SIP er en protokoll for oppkobling av sanntidskommunikasjon, som for eksempel IP-telefoni
	IP-telefoni	RTP	IETF		Sanntids kommunikasjonsprotokoll som benyttes bl.a. til IP-telefoni (sammen med SIP)
	IP-telefoni	IAX	Digium		IAX er en åpen implementasjon (på samme måte som Adobes pdf-format). IAX er en protokoll spesielt egnet til såkalt IP-trunking. Digium, selskapet bak IAX, har levert inn protokollen til IETF med forventning til at dette blir en åpen, internasjonal internett-standard. Se http://tools.ietf.org/id/draft-guy-iax-02.txt .